

Cartea Faptele apostolilor

Îndrumar de studiu

LECTȚIA
TREI

TEME MAJORE

THIRD MILLENNIUM
MINISTRIES

Biblical Education. For the World. For Free.

Pentru materiale video, suporturi de curs și alte resurse, vizitați Third Millennium Ministries la adresa thirdmill.org.

CUPRINS

Schemă	2
Notițe	Error! Bookmark not defined.
Întrebări recapitulative	26
Întrebări aplicative	30

Cum se folosește această lecție și acest îndrumar de studiu

- **Înainte de urmărirea lecției filmate**
 - **Pregătire** — Terminați toate lecturile recomandate.
 - **Programați-vă pauze** — Analizați schema și codurile de timp pentru a stabili unde să începeți și unde să terminați o anumită porțiune a lecției. Lecțiile IIMM au foarte multe informații, așa că s-ar putea să doriți să vă programați niște pauze. Acestea ar trebui programate la titlurile importante din schemă.
- **Când urmăriți lecția filmată**
 - **Notițe** — Folosiți secțiunea Notițe pentru a urmări lecția și a lua notițe suplimentare. Mare parte a ideilor principale sunt deja rezumate în notițe, dar asigurați-vă că adăugați la ele propriile notițe. Ar trebui să adăugați și informații detaliate care să vă ajute să vă amintiți, să descrieți și să susțineți ideile principale.
 - **Opriti/rulați din nou porțiuni din lecție** — S-ar putea să vă fie de folos să opriti sau să rulați din nou filmul în anumite puncte pentru a lua notițe suplimentare, a recapitula concepte dificile sau a discuta puncte de interes.
- **După urmărirea lecției filmate**
 - **Întrebări recapitulative** — Răspundeți la întrebările recapitulative în spațiul corespunzător. La întrebările recapitulative ar trebui să se răspundă individual, nu în grup.

Întrebări aplicative — Întrebările aplicative sunt indicate pentru teme scrise sau ca subiecte pentru discuții în grup. Pentru teme scrise, se recomandă ca răspunsurile să nu depășească o pagină

Schema lecției

- I. Introducere (0:25)
- II. Duhul Sfânt (2:10)
 - A. Înainte de Cincizecime (3:37)
 - 1. Momentul (4:47)
 - 2. Scopul (10:13)
 - B. Ziua Cincizecimii (13:40)
 - 1. Semnificația (14:33)
 - 2. Limbile (18:50)
 - 3. Rezultatele (26:26)
 - C. După Cincizecime (31:00)
 - 1. Samaria (31:17)
 - 2. Cezareea (34:08)
 - 3. Efes (37:12)
- III. Apostolii (40:51)
 - A. Unici (40:51)
 - 1. Cerințele (43:06)
 - 2. Vremea punerii temeliei (46:49)
 - B. Autorizați (49:21)
 - 1. Funcția (49:32)
 - 2. Binecuvântarea (53::48)
 - 3. Minunile (55:21)
 - 4. Revelația (57:55)
 - C. Diferiți (59:39)
 - 1. Strategiile (59:55)
 - 2. Contextele (106:34)
- IV. Biserica (1:10:05)
 - A. Necesitatea (1:10:19)
 - 1. Limitările fizice (1:10:58)
 - 2. Limitările temporale (1:13:20)
 - B. Pregătirea (1:15:05)
 - 1. Învățătura (1:15:17)
 - 2. Slujitorii (1:18:44)
 - 3. Greutățile (1:25:14)
- V. Concluzie (1:29:25)

Notițe

I. Introducere

Luca a abordat trei concepte majore ale împărăției lui Dumnezeu.

II. Duhul Sfânt

- Împuternicește biserica să trăiască o viață transformată și să evanghelizeze lumea.
- A făcut numeroase semne și minuni pentru a valida lucrarea de slujire a apostolilor și a altor lideri ai bisericii primare.
- A dat un mare curaj creștinilor care se confruntau cu opoziția și persecuția.

A. Înainte de Cincizecime

Isus a petrecut patruzeci de zile de la înviere până la înălțare învățându-și apostolii.

1. Momentul

Când Isus a anunțat viitorul botez al Duhului, apostolii au întrebat dacă Isus se pregătea să restabilească împărăția Israelului.

Profeții Vechiului Testament au prezis că:

- Din pricina marilor păcate ale Israelului și Iudei, Dumnezeu îi va:
 - Exila din Țara Făgăduinței
 - Supune tiraniei cârmuitorilor străini

- Dumnezeu Îl va trimite pe Mesia să-I restabilească poporul:
 - Iertându-le păcatele
 - Întorcându-i în Țară
 - Domnind asupra lor

- Mesia va deveni împăratul Israelului și al Iudei, transformând Țara Făgăduinței în centrul împărăției lui Dumnezeu pe pământ.

- Poporul lui Dumnezeu se va bucura de o viață veșnică și binecuvântată.

Apostolii nădăjduiau că Isus va împlini prezicerile Vechiului Testament înainte de Se a înălța la cer.

Dumnezeu va împlini profețiile Vechiului Testament prin:

- Răspândirea evangheliei în toată lumea
- Întoarcerea slăvită a lui Hristos

După încheierea judecății, Dumnezeu Își va turna Duhul ca nicicând până atunci.

Profeții Vechiului Testament au proclamat că:

- Înainte de venirea lui Mesia, Israelul va trăi în acest veac al păcatului, corupției și morții.
- Când va veni Mesia, El va inaugura veacul viitor.

Isus a explicat că tranziția către împărăția slăvită a lui Dumnezeu va avea loc în etape.

- Inaugurarea — în timpul lucrării pământești a lui Isus
- Continuarea — în timpul domniei lui Hristos în cer
- Desăvârșirea — când Isus Se va întoarce, în viitor

2. Scopul

Duhul trebuia turnat pentru a-i împuternici pe apostoli să fie martorii evlavioși și credincioși ai lui Hristos.

- Puterea — asocierea Duhului cu puterea era obișnuită în Vechiul Testament (de ex. „Duhul lui Dumnezeu“).
- Martorii — Duhul lui Dumnezeu a dat poporului Său puterea de a vorbi cu îndrăzneală și eficace în numele lui Dumnezeu.

Duhul va acționa în apostoli așa cum acționase prin alții în Vechiul Testament.

B. Ziua Cincizecimii

1. Semnificația

- Timp de sărbătoare strâns înrudit cu Paștele.
- Ținută cam la 50 de zile după Paște, la vremea recoltei timpurii.
- Amintea de darea legii lui Dumnezeu lui Moise.

Revărsarea Duhului Sfânt în ziua Cincizecimii a fost semnificativă pentru biserica primară:

- Le reamintește de nădejdea anunțată de Ieremia.
- Jertfa lui Isus pe cruce a avut loc în timpul sărbătorii Paștelui.
- Venirea Duhului a reprezentat primele roade ale recoltei mântuirii veșnice.
- Indica faptul că biserica primară a primit scrierea legii lui Dumnezeu în inimă.

2. Limbile

Există multă confuzie în biserică cu privire la darul limbilor.

Unii susțin că limbile au fost o minune a auzirii, nu a vorbirii.

Mai probabil, minunea a fost una de vorbire a unor limbi omenești pe care vorbitorii nu le învățaseră niciodată.

- Luca a scris că Duhul Sfânt i-a capacitat pe vorbitori.
- Cuvântul grecesc pentru *limbi* se referă de regulă la limbi omenești obișnuite.

Explicația lui Petru privitoare la limbi

- Referire la Ioel 2:28-32.
- Credea că evenimentele Cincizecimii fac parte din ultimele zile.
- A indicat că venirea Duhului trebuia să aibă loc înainte de marea și slăvita zi a Domnului.

Mulți creștini pierd semnificația revărsării Duhului.

- Este popular ca creștinii să se aștepte ca toți creștinii cu adevărat spirituali să trăiască manifestarea dramatică a limbilor.

- Însă Petru a văzut limbile în primul rând ca un semn că veacul viitor sosise.

Acte mărețe și puternice ale lui Dumnezeu au avut loc pentru a inaugura împărăția lui Dumnezeu:

- Hristos a murit pentru păcatele noastre.
- Hristos a înviat din morți.
- Hristos S-a înălțat la dreapta lui Dumnezeu Tatăl.
- De fiecare dată când cineva vine la credința în Hristos, meritele acestor evenimente sunt aplicate vieții aceluși om.

Cincizecimea a fost unul din acele mărețe evenimente „o dată pentru totdeauna“ prin care Dumnezeu a adus zilele din urmă.

3. Rezultatele

Duhul Sfânt a dat putere apostolilor și a folosit această putere pentru a binecuvânta răspândirea evangheliei împărăției.

Petru înainte de Cincizecime:

- Muștră pe muntele schimbării la față.
- S-a lepădat de Hristos de trei ori.
- Nu avea o educație superioară.
- Nu era genul de om de la care să te aștepti să vorbească în mod convingător.

Petru la Cincizecime:

- A predicat cu succes un mesaj al evangheliei în ziua Cincizecimii.
- I-a combătut pe cei care îi acuzau pe creștini că sunt beți.
- A citat, a interpretat și a aplicat Vechiul Testament în mod convingător.
- A primit puterea de a face minuni ca mărturie pentru evanghelie.

Dumnezeu a binecuvântat mărturia apostolilor.

- Trei mii de oameni au fost convertiți în ziua Cincizecimii.
- Creșterea internă a rezultat și din împuternicirea dată de Duhul.

C. După Cincizecime

1. Samaria (Fapte 8:14-17)

Credincioșii au primit Duhul după ce s-au convertit.

Aceasta a fost prima dată când un număr mare de convertiți samariteni au venit la creștinism.

Când evanghelia a ajuns în Samaria, a reprezentat o nouă etapă a împlinirii mandatului dat de Isus ucenicilor.

2. Cezareea (Fapte 10:44-47)

Prima dată când un număr semnificativ de neevrei s-au convertit la Hristos.

Paralelă la Cincizecime: cei care au crezut evanghelia au început să vorbească în limbi.

A fost o surpriză pentru biserica primară când neevreii s-au convertit la Hristos fără a fi fost mai întâi convertiți la iudaism.

3. Efes (Fapte 19:1-6)

Paralele la Cincizecime: convertiții au vorbit în limbi și au profețit

Primitorii erau evrei pocăiți care primiseră mărturia lui Ioan Botezătorul înainte de revelația lui Ioan că Isus este Mesia.

- A adus deznodământul chestiunii relației dintre Ioan Botezătorul și Isus.

- A indicat că lucrarea lui Isus de aducere a Duhului atinsese un nou nivel.

III. Apostolii

Înainte de înălțarea lui Hristos la cer, El i-a desemnat pe apostoli să-I continue lucrarea de slujire prin extinderea împărăției Sale de la Ierusalim până la marginile pământului.

Duhul Sfânt a fost dat apostolilor pentru ca ei să devină martorii Săi în toată lumea.

A. Unici**1. Cerințele**

Cerințele pentru slujba lor excludeau pe oricine altcineva de la a fi chemat ca apostol.

Cerințe specifice:

- Învățat direct de Isus.
- L-a văzut pe Isus după înviere.
- Numit în slujbă de Dumnezeu.

Pavel a fost ales ca apostol după ce Isus Se înălțase la cer.

2. Vremea punerii temeliei

Apostolii erau desemnați să stabilească biserica lui Isus Hristos.

Apostolii au servit ca temelie a bisericii:

- Au dus evanghelia din Ierusalim până la marginile pământului.
- Au câștigat primii convertiți creștini din iudaism, Samaria și păgânismul neevreu.
- Au stabilit primele biserici și modelele pe carele va urma biserica.
- Lucrare unică ce nu va fi niciodată nevoie să fie împlinită din nou.

B. Autorizați

1. Funcția

Cuvântul *apostolos* din greacă înseamnă „cel care e trimis.“

- Mesager
- Agent
- Ambasador

Isus a însărcinat misionari ca înlocuitori ai Săi.

Isus a delegat autoritate misionarilor Săi.

Apostolii au fost ambasadori autorizați care erau diferiți de alți ucenici prin două lucruri semnificative:

- Desemnați veșnic la o slujbă a bisericii.
- Autorizați să vorbească în toate chestiunile legate de stabilirea și conducerea bisericii lui Hristos.

2. Binecuvântările

Dumnezeu a dat convertiți apostolilor aproape de fiecare dată când au vestit evanghelia.

Creșterea externă, numerică, a bisericii era dovada aprobării și puterii lui Dumnezeu.

3. Minunile

Una din funcțiile principale a miracolelor este să dovedească că mesagerii lui Dumnezeu spun adevărul și poartă autoritatea delegată a lui Dumnezeu.

Minunile apostolilor au dovedit că mărturia lor referitoare la Hristos e adevărată.

4. Revelația

Duhul Sfânt i-a călăuzit pe apostoli să:

- Explice în amănunt adevărul evangheliei.
- Ia decizii pentru biserică ca întreg.
- Dea formă unor elemente structurale care au permis bisericii să crească până la maturitate.

Funcția oficială, binecuvântarea în lucrarea de slujire, miracolele adevărate și revelația apostolilor au fost dovezi convingătoare ale autorității lor incontestabile.

C. Diferiți

1. Strategiile

- Istorie

- Scriptură

- Natură

- Experiență personală

- Semne și minuni

- Loialitate față de Hristos

2. Contextele

- **Cuvântări publice** — predici, pledoarii, alte tipuri de discursuri
- **Dialog** — oamenii erau invitați să vină cu contraargumente; apostolii apărau evanghelia
- **Gospodării** — de multe ori includeau multe rude, prieteni și servitori
- **Evanghelizare personală** — își adaptau vorbirea la cunoștințele și experiența ascultătorilor

Exemplul apostolilor ne învață:

- Să scoatem în evidență acele elemente ale evangheliei care rezonează cel mai puternic cu ascultătorii noștri.
- Să găsim moduri specifice de a raporta evanghelia la viața fiecărui necredincios.

IV. Biserica

A. Necesitatea

O mână de oameni nu puteau duce singuri mesajul lui Hristos întregii lumi.

1. Limitările fizice

- Apostolii nu puteau fi „epistole vii“ pentru întreaga lume.
- Apostolii au delegat bisericii mare parte din responsabilitatea de a fi martori autentici.
- Apostolii au creat un model ce se reproduce singur pentru evanghelizare autentică în fiecare generație.

2. Limitările temporale

- Cel puțin unii dintre apostoli nu aveau să supraviețuiască până la întoarcerea lui Isus.
- Apostolii au învățat biserica să evanghelizeze și să ducă mai departe zidirea bisericii după moartea lor.

Din cauza limitărilor apostolilor, biserica avea un rol central pentru strategiile lor de înaintare a împărăției lui Dumnezeu.

B. Pregătirea

1. Învățătura

Învățăturile apostolilor au fost temelia bisericii, baza pentru convingerile bisericii.

Biserica nu trebuie să fie zidită numai pe Hristos ca piatră unghiulară, ci și pe temelia apostolilor și profeților bisericii primare.

2. Slujitorii

Diverse tradiții creștine au înțeles conducerea și slujbele bisericii primare în diverse moduri.

Apostolii au numit slujitori suplimentari ai bisericii pentru a asigura că biserica va putea să îndeplinească misiunea lui Dumnezeu.

- Diaconi

- Prezbiteri

Apostolii i-au încurajat pe prezbiteri să conducă alături de ei chiar și când apostolii erau prezenți.

Apostolii au chemat slujitorii bisericii să împlinescă misiunea dată de Dumnezeu, cea a împărăției mesianice.

3. Greutățile

Lucrarea apostolilor a fost plină de dificultăți, pericole și persecuții.

Modul în care au pregătit apostolii biserica pentru a face față greutăților poate fi văzut în mesajul adresat de Pavel prezbiterilor efeseni.

Intenția apostolilor:

- Să nu descurajeze bisericile
- Ci să le pregătească să aibă încredere în Hristos în fața greutăților

V. Concluzie

3. Rezumați lucrarea Duhului Sfânt de după Cincizecime, când El a continuat să împuternicească lucrarea evangheliei în toată cartea Fapte. Includeți o discuție cu privire la geografie și etnicitate.

4. De ce și cum erau apostolii unici?

7. De ce este necesară biserica?

8. Explicați cum au pregătit apostolii biserica să continue misiunea de extindere a împărăției lui Dumnezeu, în ceea ce privește învățătura, slujitorii și greutățile.

Întrebări aplicative

1. Cum împuternicește azi Duhul Sfânt oamenii să trăiască o viață transformată și să evanghelizeze lumea? În ce fel ați trăit împuternicirea Duhului Sfânt?
2. Ce este darul limbilor? De ce a dat Dumnezeu acest dar?
3. De ce trebuie să ne bazăm pe puterea Duhului pentru a fi martori evlavioși și eficace ai mesajului evangheliei?
4. În ce fel servesc încă apostolii ca temelie a bisericii? De ce nu mai poate exista vreodată un alt apostol autorizat? De ce e important lucrul acesta?
5. De ce sunt judecățile autorizate ale apostolilor obligatorii pentru biserica de azi? Dați câteva exemple de judecăți făcute de apostoli și explicați cum obligă ele bisericile moderne și creștinii individuali.
6. Ce strategii puteți folosi personal când mărturișiți evanghelia? Cum v-ați putea îmbunătăți mărturia pentru evanghelie?
7. Cum îndeplinește biserica voastră misiunea de extindere a împărăției lui Dumnezeu? Ce poate face biserica voastră pentru a-și îmbunătăți eforturile? În ce fel puteți ajuta voi personal biserica să extindă împărăția lui Dumnezeu?
8. Care este lucrul cel mai semnificativ pe care l-ați înțeles din acest studiu?